

GOED VOOR LEERLING EN LEERKRACHT

‘Ieder Kind Kansrijk’ buigt mindset leerkrachten om

Hoe kinderen presteren op school hangt nauw samen met de verwachtingen van de leerkracht. En of hij het nu wil (en weet) of niet: de leerkracht laat in zijn verwachtingen de achtergrond van een kind sterk meewegen. Van een kind dat in armoede opgroeit, verwachten we – ten onrechte – minder. Een expeditie brengt hierin structureel verandering.

TEKST EN FOTOGRAFIE MARTIN VAN ROOIJ

“Goh, jij hier? Wat doe je in Rotterdam?” Tamara Kamman kon haar verbazing niet onderdrukken toen ze een oud-leerling van haar school in West-Brabant tegenkwam op het centraal station van de Maasstad. De jongeman antwoordde: “Ik zit in het laatste jaar van HBO Sportmanagement. *Had je niet gedacht, hè?*” Ze denkt er nog geregeld aan – en dan vooral aan het laatste zinnetje. “Kennelijk heb ook ik leerlingen te laag ingeschat of het gevoel gegeven dat ze minder waren dan sommige van hun klasgenootjes. Daar schrok ik van.”

OMSLAG IN DENKEN

Tamara Kamman is binnen Bazalt leider van Ieder Kind Kansrijk (IKK). “De meeste projecten die we doen, hebben betrekking op de leerlingen. IKK daarentegen richt zich op de *leerkracht* en diens

mindset. De reden is dat de leerkracht bij uitstek degene is die ervoor kan zorgen dat alle kinderen kansrijk zijn. Daarvoor is wel een omslag in hun denken nodig.”

De leerprestaties van leerlingen die opgroeien in armoede (‘een chronische toestand die het gevolg is van een verzameling ongunstige sociale en economische risicofactoren’) blijven achter bij die van hun ‘rijkere’ klasgenootjes. Tamara: “Onwillekeurig dichten we deze kinderen minder goede kansen toe. Die gaan zich vervolgens naar dat beeld gedragen en komen daardoor niet tot uitzonderlijke prestaties.” Volgens Tamara groeien ruim 260.000 kinderen op in armoede. “Ruim een kwart miljoen! Het is zaak dat we deze kinderen goed gaan bedienen.”

DUURZAME VERBETERING

Voor Expeditie Kansrijk maken we gebruik van de theorie uit de uitgave *Ieder kind kansrijk!*. Die uitgave is een vertaling van *Poor Students, Rich Teaching* van Eric Jensen, die zelf als kind in armoede opgroeide en heeft moeten leren omgaan met alle uitdagingen die daarbij komen kijken. “We hebben expres gekozen voor de term expeditie omdat het een reis is zonder een vastgesteld programma. We gaan aan de slag met zeven mindsets en het ligt voor de hand te beginnen met de mindset waarmee op die school het grootste verschil gemaakt kan worden.” De kosten

Meer informatie

Kijk voor meer informatie op
www.iederkindkansrijk.nl.

Het boek *Ieder kind kansrijk!* is
verrijgbaar in de webshop van Bazalt.

ISBN : 978-9461-1829-06
Uitgever : Bazalt (www.bazalt.nl)
Prijs : € 44,00

Tamara Kamman, onderwijsadviseur bij Bazalt: "Met IKK boek je met minder energie meer progressie bij al je leerlingen."

hoeven volgens Tamara geen beletsel te zijn. "Dankzij het NPO-programma krijgt iedere school 700 euro per leerling. Als je dat geld aanwendt om ieder kind kansrijk te maken, verander je de mindset van leerkrachten duurzaam, verbeter je je onderwijs en bied je leerlingen uit een kansarme omgeving betere kansen."

SUCCES

Niet alleen de leerling heeft baat bij een andere, positieve mindset, aldus Tamara. "De expeditie zorgt ook voor meer werkplezier en voldoening bij leerkrachten. Ze krijgen tools en leren interventies in te zetten die effect hebben. Ze boeken met minder energie

meer progressie, bij al hun leerlingen. Dat maakt hun vak leuker; ze zien dat hun aanpak effect heeft. Als een kind dat gemakkelijk leert goede resultaten haalt, kun je dat nauwelijks op het conto schrijven van de leerkracht. Die leerling was er anders ook wel gekomen. Maar een leerling die aanvankelijk weinig ambitie toont als het om leren gaat nieuwsgierig zien worden en zien groeien: dat is toch prachtig? Dan heb je als leerkracht echt succes.

Weet je, het onderwijs kan de thuissituatie niet veranderen. Maar op school kunnen we voor ieder kind kansen creëren. Sterker nog: dat is de taak van de leerkracht. Die maakt het verschil."

DE ZEVEN MINDSETS VAN IKK

Het traject 'Ieder Kind Kansrijk' richt zich op het ontwikkelen van de volgende zeven mindsets:

- **Relatiemindset** – In dit leven is iedereen verbonden met elkaar. Verbind je eerst als persoon (en bondgenoot), op de tweede plaats pas als leraar.
- **Prestatiemindset** – Ik kan het voor elkaar krijgen dat leerlingen zich inspannen, gemotiveerd zijn en de instelling hebben iets te willen leren. Dat zijn allemaal aan te leren vaardigheden.
- **Positiviteitsmindset** – Ik ben een optimistisch en dankbaar persoon die leerlingen helpt om een succesvol script voor hun toekomst te schrijven.
- **De rijke-groepsmindset** – Een leraar met een mindset gericht op een rijk groepsklimaat zegt: "Ik richt me op wat de leerlingen nodig hebben om succesvol te zijn en verwerk dat elk dag in het leren en de sociale omgeving."
- **De cognitieve-verrijkingmindset** – Ik weet dat hersenen kunnen veranderen. Ik kan me ontwikkelen en veranderen. Daarna kan ik mijn leerlingen belangrijke cognitieve vaardigheden aanleren.
- **De betrokkenheidsmindset** – Ik kan en zal elke leerling, elke dag, elke tien minuten of vaker bij de les betrekken.
- **De wil-om-te-slagen-mindset** – Focus op wat belangrijk is. Wees een bondgenoot voor leerlingen en help hen om te slagen en goed voorbereid aan een vervolgopleiding of baan te beginnen.